

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 10/1986-87 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till gymnasielag för landskapet Åland.

Landstinget har den 8 april 1987 inbegärt kulturutskottets yttrande över nämnda framställning. Utskottet, som i ärendet hört rektorn Leif Rosenlöf, prorektorn Christina Söderlund, äldre lektorn Stefan Friman, studiehandledaren Ulla Frisk, ordföranden för direktionen för Ålands lyceum Edgar Abrahamsson, elevrepresentanten Björn Blomqvist, elevrepresentanten Eirik Linde, utbildningschefen Börje Karlsson, skolinspektören Jan-Erik Åkerfelt och lagberedningssekreteraren Michael Patrickson, får i anledning härav anföra följande.

I framställningen sägs att landskapsstyrelsen bedömer att behovet av en förnyad lagstiftning om gymnasieundervisning kvarstår sedan landstinget förkastade det år 1985 av landskapsstyrelsen överlämnade förslaget gällande landskapslag om Ålands lyceum. Det i framställningen ingående lagförslaget är till sitt materiella innehåll i stort sett oförändrat i förhållande till det tidigare lagförslaget förutom att lagen omarbetats till en gymnasielag för Åland.

Kulturutskottet har i stort sett omfattat landskapsstyrelsens lagförslag. Vissa ändringar, till vilka utskottet återkommer i detaljmotiveringen, föreslås dock bl.a. i syfte att betona skolans positiva roll. Utskottet anser att gymnasiet bör bevara sin traditionella teoretiska inriktning men att det vore positivt om de ansträngande förberedelserna inför studentexamen i någon mån kunde uppvägas av kreativ och social verksamhet inom skolan. Kulturutskottet föreslår också att en målsättningsparagraf införs som beskriver skolans uppgift i samhället och som samtidigt utgör ett stöd för lärarna i deras arbete.

Detaljmotivering

1 §. Utskottet föreslår att uttrycket "teoretisk utbildning" byts ut mot "undervisning utgående från en humanistisk grundsyn" av följande orsaker.

Ålands lyceum är av tradition en skola där undervisningen i hög grad meddelas utgående från humanistiska värderingar vilket kulturutskottet önskar värna om och anknyta till. Med humanism avses här givetvis inte att undervisning skall meddelas

enbart i de historiska och språkvetenskapliga ämnena eller enbart i de humanistiska vetenskaperna i betydelsen alla discipliner som studerar människan som kulturvärde. Utskottet avser i stället humanismen i dess allra vidaste bemärkelse, som en form av livsinställning.

Humanismen som livsinställning är utpräglat intellektuell. Den framhäver människans värde och värdighet, den framhåller människan som alltings mått och tar sikte på försvar av människans väl. Humanismen bottenar också i ett kritiskt och förnuftsmässigt förhållande till verkligheten. Den humanistiska livsinställningen kan emellertid inte en gång för alla ges en giltig definition eftersom den inte är någon historisk konstant utan varje tidsålder måste definiera den efter sina egna historiska förutsättningar.

Humanismen sådan den tog sig uttryck t.ex. i antikens Grekland, under renässansen och i samband med reformationen, tog sikte på människans förhållande till gudarna och till det övernaturliga. Idag står mänskligheten inför en ny situation. Det är inte längre förhållandet till det övernaturliga utan till naturen som har blivit problematisk. I stället för att som tidigare se naturen som ideal och som ett mönster för jämvikt har människan satt sig över naturen. Genom att ingripa i detaljer av den större helhet som naturen utgör rubbas denna jämvikt med följder som kan vara skadliga för artens liv. Detta faktum kan ge ny aktualitet och en ny mening åt synen på naturen som ideal och norm för människan och hennes samfundsordning. Av bl.a. denna anledning anser utskottet det idag speciellt viktigt att i lagen anknyta till skolans humanistiska traditioner.

2 §. Utskottet har valt att i lagen inta en målsättningsparagraf som motsvarar grundskolans, eftersom undervisningen i gymnasiet enligt 1 § bygger på grundskolans undervisning och fostran. Utskottet har vid ärendets behandling erfarit att lärarna vid lyceet finner en målsättningsparagraf, lik den föreslagna, motiverande, samtidigt som den utgör ett stöd för arbetet. En klart uttalad målsättning är dessutom av stor vikt för den som skall leda och utveckla skolans verksamhet.

3 §. Paragrafen motsvarar framställningens 2 §. Utskottet skiljer mellan begreppen upprätthållare och huvudman. Den som upprätthåller en skola är den som ekonomiskt sörjer för att verksamheten vid skolan kan bedrivas medan huvudmannen är den som utövar det närmaste överinseendet över skolan. Enligt utskottets förmenande bör huvudmannskapet för en skola av praktiska skäl inte delas, medan skolan mycket väl kan upprätthållas av två eller till och med flera parter gemensamt.

Gymnasier på Åland bör enligt kulturutskottet kunna upprätthållas av kommun, av flera kommuner gemensamt eller av landskapet och kommuner gemensamt. Vid upprättandet av nya gymnasier bör det dock framgå hur huvudmannaskapet för skolan ordnas. Till huvudmannaskapet för Ålands Lyceum återkommer utskottet under § 35.

5 §. Paragrafen motsvarar framställningens 4 §. Ändringen är av språklig karaktär.

6 §. Paragrafen motsvarar framställningens 5 §. Utskottet önskar här framhålla att lördagar, om inte landskapsstyrelsen annat besluter, alltid är lov dagar. Med arbetsår avses tiden från höstterminens början till vårterminens slut.

7 §. Paragrafen motsvarar framställningens 6 §. Till 2 mom. föreslår utskottet att en mening fogas med innebörd att till läroplanen hör även ämnesövergripande temastudier. Ett sådant tillägg är helt i linje med gymnasiets målsättning och kan enligt utskottet vara till stöd för lärarna i deras arbete. Ämnesövergripande teman, som till exempel kan vara geografiska, kan motverka den splittring som annars lätt uppstår då eleverna undervisas i så många ämnen.

12 §. Paragrafen motsvarar ett liknande stadgande i grundskollag för landskapet Åland. Utskottet anser här, liksom i fråga om grundskolan, att alla elever skall ha rätt till undervisning antingen i religionskunskap, livsåskådningskunskap eller enligt deras egen trosbekännelse, eftersom undervisningen i dessa ämnen till så stora delar utgör undervisning i etiska frågor. Elev som är myndig kan själv på annat sätt ordna motsvarande undervisning.

14 §. Paragrafen motsvarar framställningens 13 § men utskottet föreslår att uttrycket "korrekt" bör ersättas med "hänsynsfullt".

15 §. Paragrafen motsvarar framställningens 14 §. Utskottet föreslår dock att uttrycket "till bristen på disciplin" utesluts.

16 §. Paragrafen motsvarar framställningens 15 och 16 §§. Framställningens 16 § föreslås därför utgå. Utskottet anser att 2 mom. i framställningens 16 § är en självklarhet och att vårdnadshavare och elev bör få upplysningar om orsaker och åtgärder för att över huvudtaget kunna yttra sig i ärendet.

17 §. För att inte betona skolans roll som bestraffare föreslår utskottet att ordet "straffet" utgår ur lagtexten.

22 §. Med tanke på elevernas rättssäkerhet finner utskottet det motiverat att föreslå att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. varigenom landskapsstyrelsen ges möjlighet att vidta åtgärder då beslut om bedömning är uppenbart oriktigt. Stadgandet är dock avsett att användas endast i mycket grava och uppenbara fall av oriktig bedömning.

Om elev på grund av att ny bedömning företagits i enlighet med denna paragraf, godkänts i samtliga ämnen skall eleven uppflyttas till följande årskurs i enlighet med 23 §.

24 §. Utskottet föreslår en språklig förändring av 1 mom. eftersom begreppet lärokurs inte i övrigt används i lagen och följaktligen inte heller är definierat.

25 §. Utskottet föreslår att ordet "muntlig" stryks framför "sluttentamen" eftersom tentamen i t.ex. matematik bör vara skriftlig.

För de elever som går gymnasielinjen är sluttentamen för alla obligatoriska ämnen, obligatorisk medan sluttentamen är valfri i alla ämnen utom fyra för övriga elever.

26 §. De föreslagna ändringarna är av språklig karaktär.

31 §. Kulturutskottet föreslår att gymnasiets lärarkår skall bestå av, förutom rektor och lärare, timlärare med minst åtta veckotimmars undervisningsskyldighet. Deltagande vid lärarkårens sammanträden kan i annat fall bli oskäligt betungande för lärare med undervisningsskyldighet i flera skolor. De timlärare som inte hör till lärarkåren har dock rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena till vilka de således bör få kallelse.

Beträffande punkt 2 hänvisas till motiveringen till 33 § 3 punkten.

Ordföranden Sundback och ledamoten Lindholm anmäler avvikande åsikt och anser att "lärarkåren" bör ersättas med "lärarkollegiet".

33 § 2 punkten. I syfte att betona rektors roll som skapare av kreativa, stimulerande och trivsamma arbetsförhållanden i skolan föreslår utskottet att uttrycket "goda arbetsförhållanden" skall ersätta "god ordning".

3 punkten. I framställningens 31 § 2 punkt föreslås att gymnasiets lärarkår skall uppgöra förslag till arbetsplan vilket inte överensstämmer med den arbetsfördelning som av ändamålsenlighetsskäl utvecklats i praktiken. Utskottet föreslår därför att rektor skall uppgöra förslag till läsordning och arbetsplan, varefter lärarkåren yttrar sig om förslagen innan dessa översänds till direktionen för godkännande och arbetsplanen landskapsstyrelsen för kännedom.

34 §. Varje klass bör, enligt utskottet, ha klassföreståndare. Om klassföreståndarnas antal bör skolan, enligt utskottets förmenande, själv få besluta eftersom man där har den djupaste kännedomen om klasserna.

35 §. Trots att Ålands lyceum upprätthålls av landskapet och de åländska kommunerna gemensamt bör landskapet, enligt utskottet, vara skolans huvudman. Detta innebär att utbildningsavdelningen vid landskapsstyrelsen också i framtiden har det närmaste överinseendet över skolan och till exempel att av landskapet ingångna avtal tillämpas vad gäller tjänstemännen vid skolan.

36 §. Liksom landskapsstyrelsen anser utskottet att de tio medlemmarna i direktionen för Ålands lyceum skall utses av landskapsstyrelsen för två år i sänder. Utskottet anser dock att endast fyra av medlemmarna skall utses på förslag av kommunerna så att antalet representanter för elevernas vårdnadshavare i gengäld kan utökas till två. Eftersom direktionen redan är mycket stor anser utskottet nämligen att det inte vore lämpligt att utöka direktionen med ytterligare en medlem. Utskottet finner det inte heller befogat att ordföranden och viceordföranden skall utses bara bland de direktionsmedlemmar som utsetts på förslag av kommunerna. Slutligen anser utskottet det värdefullt om de kommunala representanterna samtidigt är vårdnadshavare.

Ordföranden Sundback anmäler avvikande åsikt och anser att direktionen, som utses av landskapsstyrelsen, bör bestå av tio medlemmar varav två skall vara elevrepresentanter, en representant för lärarkåren och en representant för den övriga personalen samt två representanter för elevernas vårdnadshavare. De fyra förtroendevalda direktionsmedlemmarna bör således utses av landskapsstyrelsen utan förslag från kommunerna.

Ordföranden Sundback och ledamoten Sundberg anmäler avvikande åsikt och anser att direktionens mandattid bör vara fyra år.

Viceordföranden Gustafsson anmäler avvikande åsikt och anser att fem av direktionsens medlemmar, såsom föreslagits i framställningen, bör utses på förslag av kommunerna och att kommunerna i sina förslag samt landskapsstyrelsen vid tillsättandet, bör sträva till att de kommunala representanterna samtidigt är vårdnadshavare.

37 § 1 punkten. I syfte att betona direktionens ansvar för undervisningen har utskottet valt att ändra ordningsföljd mellan undervisning och förvaltning under denna punkt.

3 punkten. Utskottet föreslår att "och stadgar" utgår eftersom några speciella stadgar i övrigt inte omtalas i lagen.

4 punkten. Som också framgår av 33 § föreslår utskottet att arbetsplan, liksom i grundskolan, skall tillställas landskapsstyrelsen endast för kännedom varför direktionen blir det organ som slutligt godkänner arbetsplanen.

40 §. Paragrafen är ändrad i överensstämmelse med den nya tjänstemannalagen för landskapet Åland vilken träder i kraft 1 mars 1988. Innehållet i paragrafen är i sak oförändrat men nämnas bör att de timlärare som avses i 2 mom. är sådana timlärare som avses i 28 § och som anförtros timmar för vilka det inte anses ändamålsenligt att inrätta lärartjänst. För övriga timlärare är paragrafens 1 mom. tillämplig.

Utskottet föreslår att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen. Det är i praktiken mycket oändamålsenligt att landskapsstyrelsen, efter att först ha hört direktionen, skall anställa vikarier t.ex. för lärare som hastigt insjuknat för en kortare tid. Utskottet anser därför att landskapsstyrelsen bör ges möjlighet att genom särskilt beslut, delegera beslutanderätten till direktion eller rektor så att de t.ex. får samma befogenheter som i kommunala gymnasier enligt 50 §.

För dessa delegeringsbeslut föreslås, så långt det är möjligt, samma regler gälla som för delegering till enskild föredragning vilket t.ex. innebär att delegeringsbeslutet skall återkallas om två landskapsstyrelseledamöter yrkar på det. Liknande delegeringsmöjlighet föreligger beträffande vissa andra av landskapets institutioner.

42 §. Det i framställningen föreslagna sättet för beräkning av kommunernas kostnadsandelar är det beräkningssätt som idag tillämpas. Det innebär att landskapsbidraget räknas ut först av allt med hänsyn till kommunernas bärkraftsklass och elevantal. Det totala landskapsbidraget dras därefter bort från den totala bruttokostnaden varefter skillnaden fördelas på kommunerna på det sätt som beskrivs i paragrafens 2 mom. Systemet kan vid en första anblick synas gynna de stora och centrala kommunerna på de små och perifera kommunernas bekostnad men erfarenheter från andra skolor visar att de små kommunernas ojämna elevtillströmning medför att det jämnar ut sig i längden.

Enligt vad utskottet fått erfara är systemet således det mest ändamålsenliga varför utskottet föreslår att landstinget måtte anta det i framställningen ingående förslaget.

45 §. Vid gymnasium som upprätthålls av kommun skall skolnämnden, enligt framställningen, handha vissa av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på landskapsstyrelsen. Utskottet, som föreslår en omformulering, har inte i sak ändrat paragrafen i något annat avseende än att direktionen, vars uppgift inte nämns i framställningen, skall ha samma uppgifter som direktionen för Ålands lyceum varvid skolnämnden har landskapsstyrelsens uppgifter enligt 37 § 2 och 6 punkterna. Direktion för kommunalt gymnasium skall förstås också handha de uppgifter som i övrigt enligt denna lag ankommer på direktion.

46 §. Utskottet föreslår att direktionen vid kommunala gymnasier skall ha samma sammansättning som direktionen vid Ålands lyceum. Också här anser utskottet det värdefullt om de kommunala representanterna samtidigt är vårdnadshavare.

Ordföranden Sundback och ledamoten Sundberg anmäler avvikande åsikt och anser att direktionens mandattid bör vara fyra år.

Ändringen i paragrafens sista moment motiveras av att samtliga medlemmar i direktionen föreslås vara röstberättigade.

47 §. Beträffande motiven till de föreslagna ändringarna hänvisas till motiveringarna till 45 §.

50 §. Enligt utskottet bör vikarie eller timlärare kunna antas för högst en termin utan att tjänsten ledigförklarats.

51 och 52 §§. Ändringarna är närmast av språklig karaktär.

54 §. För att så långt det är möjligt samma regler skall tillämpas för gymnasielärare oberoende av i vilken skola de är anställda föreslår utskottet att vad som är om landskapets tjänstemän särskilt föreskrivet i tillämpliga delar skall gälla för tjänstemän och övrig personal vid kommunalt gymnasium.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte anta det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

Gymnasielag
för landskapet Åland

(Ingressen lika som i framställningen).

I kap.

Inledande bestämmelser

1 §

I gymnasiet ges en allmänbildande undervisning utgående från en humanistisk grundsyn. Undervisningen bygger på grundskolans undervisning och fostran.

(2 mom. lika som i framställningen).

2 §

Gymnasiets uppgift är att i sin undervisning och övriga verksamhet ge sina elever sådana kunskaper och färdigheter som erfordras för en allsidig personlighetsutveckling och fostra sina elever till harmoniska, ansvarskännande, självständiga och kreativa människor med förmåga att samarbeta.

Undervisningen skall ge eleven grundliga insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen och kulturen, livsmiljön och naturen. Undervisningen skall dessutom främja demokrati, internationellt samarbete och fred, jämställdhet mellan könen och ge medvetenhet om människors lika värde.

3 §

(Lika som i framställningens 2 §).

2 kap.

Arbets tid och undervisning

4 §

(Lika som i framställningens 3 §).

5 §

Har termin avkortats eller inletts senare än på fastställd dag skall försummade arbetsdagar i skäligen utsträckning ersättas, antingen genom att antalet lov dagar minskas eller genom att terminen förlängs med högst sex arbetsdagar.

6 §

(Lika som i framställningens 5 §).

7 §

(1 mom. lika som i framställningens 6 § 1 mom.).

I gymnasiet undervisas i svenska, främmande språk, historia och samhällskunskap, religionskunskap, livsåskådningskunskap, filosofi, psykologi, geografi, matematik, fysik, kemi, biologi, datalära, musik, bildkonst samt gymnastik och hälsokunskap. Dessutom skall elevhandledning ges. Till läroplanen hör även ämnesövergripande temastudier.

(3 och 4 mom. lika som i framställningens 6 § 3 och 4 mom.)

8-11 §§

(Lika som i framställningens 7-10 §§).

12 §

Elev som befriats från gymnasiets allmänna religionsundervisning skall erhålla undervisning enligt sin egen trosbekännelse eller i livsåskådningskunskap, om inte motsvarande undervisning på annat sätt ordnas av eleven eller av elevens vårdnadshavare.

Ges i 1 mom. avsedd undervisning i gymnasiet skall denna undervisning ges under lika många veckotimmar som religionsundervisning ges.

3 kap.

Gymnasiets elever

13 §

(Lika som i framställningens 12 §).

14 §

Elev skall utföra sina uppgifter samvetsgrant, uppträda hänsynfullt, följa skolans ordningsregler och hantera skolans egendom med omsorg.

(2 mom. lika som i framställningens 13 § 2 mom.).

15 §

Om elev stör arbetsron i skolan skall rektor, eller den som rektor förordnat därtill, genom att samtala med eleven, elevens vårdnadshavare, lärarna samt vid behov med andra elever försöka utreda orsaken (uteslutn.) och vidta åtgärder för att avhjälpa missförhållandet.

16 §

Elev som inte låter sig rättas genom åtgärder som avses i 15 § kan av direktionen avstängas för viss tid, högst två månader. Landskapsstyrelsen kan av synnerliga skäl avstänga elev för alltid.

Innan beslut om åtgärder enligt 1 mom. vidtas skall eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig i ärendet.

17 §

Direktion kan besluta att avstängning av elev skall verkställas omedelbart, oavsett besvär anförs.

Direktion kan, sedan lärarkåren hörts, på nytt anta elev som avstängts för alltid, dock tidigast två år efter det att beslutet om avstängning fattades.

(3 mom. lika som i framställningen).

18 - 20 §§

(Lika som i framställningen).

4 kap.

Bedömning

21 §

(Lika som i framställningen).

22 §

(1 mom lika som i framställningen).

Är beslut om bedömning uppenbart oriktigt kan landskapsstyrelsen ålägga läraren att företa ny bedömning eller förordna vilket vitsord eleven skall erhålla.

23 §

(Lika som i framställningen).

24 §

Avgångsbetyg tilldelas elev som genomgått gymnasiet. Skiljebetyg tilldelas elev som avbrutit gymnasiestudierna.

(2 mom. lika som i framställningen).

25 §

I gymnasiets högsta årskurs ordnas under vårterminen (uteslutn.) sluttentamen i (uteslutn.) svenska, främmande språk, historia och samhällskunskap, geografi, religionskunskap, livsåskådningskunskap, filosofi, psykologi, matematik, fysik, kemi och biologi.

26 §

Om annan än elev genom särskild examen önskar tentera gymnasiekursen eller del därav skall anmälan göras till skolans rektor. Tentamen verkställs av lärare som rektor förordnar. Rektor utfärdar i enlighet med av landskapsstyrelsen fastställt formulär ett intyg över godkänd tentamen. Intyget undertecknas av rektor och den lärare som verkställt tentamen.

(2 mom. lika som i framställningen).

5 kap.

Gymnasiets anställda och deras uppgifter

27 - 30 §§

(Lika som i framställningen).

31 §

Gymnasiets lärarkår består av rektor och lärare samt av timlärare, som har minst åtta veckotimmars undervisningsskyldighet i skolan. Övriga lärare har rätt att närvara och yttra sig vid lärarkårens sammanträden.

Lärarkåren skall

- 1) planera, handha och utveckla skolans undervisning;
- 2) yttra sig om rektors förslag till läsordning och arbetsplan samt föreslå nya böcker till skolans bibliotek;
- 3) uppgöra förslag till (utesltn.) skolans ordningsregler;
- 4) besluta om stipendier till eleverna; samt
- 5) handlägga övriga ärenden som ankommer på lärarkåren.

32 §

(Lika som i framställningen).

33 §

Rektor skall

- 1) leda och övervaka arbetet vid skolan;
  - 2) handleda tjänstemännen och tillse att goda arbetsförhållanden råder i skolan;
  - 3) uppgöra förslag till läsordning och arbetsplan samt, efter att ha inhämtat lärarkårens yttrande, sammanställa dessa och översända dem till direktionen för godkännande och därefter arbetsplanen till landskapsstyrelsen för kännedom;
  - 4) ansvara för skolans ekonomi och egendom samt för stipendiefondernas förvaltning; ;
  - 5) avgöra ärende som rör anhållan av elev om frånvaro från skolan för högst en vecka;
  - 6) ansvara för skolans arkiv och matrikel samt för elev- och inventarieförteckningar;
  - 7) ansvara för sammanställningen av statistiska och andra uppgifter om skolan samt ansvara för uppgörandet av årsberättelse; samt
  - 8) utföra övriga uppgifter som ankommer på rektor.
- (2 mom. lika som i framställningen).

34 §

Varje klass skall ha (utesltn.) klassföreståndare som förordnas av rektor. Till klassföreståndare skall såvitt möjligt utses lärare som i betydande omfattning undervisar elever i ifrågavarande klass.

6 kap.
Ålands lyceum

35 §

Ålands lyceum är ett gymnasium som upprätthålls gemensamt av landskapet och de åländska kommunerna. Skolans huvudmannaskap handhas av landskapsstyrelsen.

36 §

För förvaltningen av Ålands lyceum tillsätter landskapsstyrelsen en direktion för två kalenderår i sänder. En av medlemmarna utses samtidigt till ordförande och en till viceordförande.

Direktionen består av tio medlemmar. Av dessa utses fyra på förslag av kommunerna. Dessutom skall som medlemmar i direktionen finnas två elevrepresentanter, en representant för lärarkåren, en representant för den övriga personalen samt två representanter för elevernas vårdnadshavare. Elevrepresentant utses för en mandattid om ett år. Skolans rektor är föredragande och sekreterare i direktionen. För medlem utses personlig ersättare.

(3 mom. uteslutes).

37 §

Direktionen skall

1) övervaka och ansvara för att undervisning, förvaltning, ekonomi och övrig verksamhet vid skolan handhas i enlighet med gällande bestämmelser och på ett ändamålsenligt sätt;

2) tillse att bokslut uppgörs för det gångna året liksom att budgetförslag uppgörs för det kommande kalenderåret samt att dessa handlingar tillställs landskapsstyrelsen inom föreskriven tid;

3) anta ordningsregler (uteslutn.) för skolan;

4) godkänna läsordning och arbetsplan;

5) anta elever till skolan i samarbete med elevantagningsnämnden;

6) handlägga disciplinära ärenden som rör tjänstemännen eller den övriga personalen samt tillställa ärendet landskapsstyrelsen för avgörande;

7) avgöra ärende som rör avstängning av elev;

8) avge begärda utlåtanden till landskapsstyrelsen; samt

9) handlägga övriga ärenden som ankommer på direktionen.

40 §

(1 mom. lika som i framställningen).

Landskapsstyrelsen anställer, efter att ha hört direktionen, tjänstförrättande och tillfälliga tjänstemän samt timlärare.

Direktionen anställer personal i privaträttsligt anställningsförhållande.

Landskapsstyrelsen kan genom särskilt beslut delegera sin rätt enligt denna paragraf till direktionen. För sådant delegeringsbeslut gäller i tillämpliga delar vad om delegering till enskild föredragning är stadgat.

41 - 44 §§

(Lika som i framställningen).

7 kap.

Kommunalt gymnasium

45 §

Gymnasium som upprätthålls av en kommun förvaltas av skolnämnd och direktion. Härvid handhar skolnämnden de uppgifter som enligt 6, 23, 33 och 37 §§ ankommer på landskapsstyrelsen (utesltn.) samt direktionen de uppgifter som enligt 37 § ankommer på direktionen för Ålands lyceum.

46 §

Kommunfullmäktige utser tio medlemmar jämte ersättare för dessa i direktion som avses i 45 §. Av medlemmarna utses åtminstone två bland skolans elever, en bland skolans lärare, en bland den övriga personalen och två bland elevernas vårdnadshavare.

(2-3 mom. lika som i framställningen).

Direktion är beslutför när minst hälften av medlemmarna är närvarande.

47 §

Gymnasium som upprätthålls genom samarbete mellan kommuner förvaltas av kommunalförbundets förbundsstyrelse. Härvid handhar förbundsstyrelsen de uppgifter som enligt denna lag ankommer på direktion och som enligt 6, 23, 33 och 37 §§ ankommer på landskapsstyrelsen.

Fördelningen av kostnaderna för upprätthållandet av kommunalt gymnasium mellan kommunerna i kommunalförbundet sker på sätt som föreskrivs i 42 §, om inte annan fördelningsgrund anges i kommunalförbundets grundstadga.

48-49 § §

(Lika som i framställningen).

50 §

(1-3 mom. lika som i framställningen).

Skolnämnd eller förbundsstyrelse antar vikarie och timlärare. För kortare tid kan vikarie eller timlärare (utesltn.) antas till tjänst eller uppgift utan att denna förklaras ledig. Skolans rektor kan anta vikarie för högst en månad. Timlärare anställs tills vidare eller för viss tid.

51 §

Tjänsteman eller timlärare som gjort sig skyldig till försummelse eller förseelse i sin tjänst eller uppgift eller uppträtt olämpligt kan (utesltn.) bestraffas (utesltn.) genom varning eller genom att avhållas från tjänsteutövning eller handhavande av uppgift under högst tre månader. För denna tid utgår inte lön eller arvode.

52 §

Tjänsteman och timlärare har med nedan stadgade undantag rätt till ålders-, invalid- och arbetslöshetspension ur landskapets medel i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller personer i tjänsteförhållande eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet. Den pensionsgrundande lönen bestäms utgående från den avlöning som tillkommer vederbörande med stöd av kommunalt tjänstekomplektivavtal och som godkänts såsom grund för landskapsunderstöd.

53 §

(Lika som i framställningen).

54 §

Angående tjänstemän och övrig personal vid kommunalt gymnasium gäller förutom vad i denna lag stadgas i tillämpliga delar vad om landskapets tjänstemän är särskilt föreskrivet.

8 kap.
Särskilda bestämmelser

55 - 56 §§

(Lika som i framställningen).

57 §

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1988. Genom lagen upphävs landskapslagen den 10 juli 1972 om Ålands lyceum (35/72) samt landskapslagen den 5 juli 1979 om kommunernas skyldighet att deltaga i kostnaderna för upprätthållandet av Ålands lyceum (60/79).

58 §

Åtgärder, som verkställigheten av denna lag förutsätter, får vidtas före lagens ikraftträdande.

(Lika som i framställningen).

Mariehamn den 5 maj 1987

På kulturutskottets vägnar:

Barbro Sundback
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sundback, viceordföranden Gustafsson (delvis) samt ledamöterna Fagerholm, Lindholm och Sundberg.